

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@necr.gov.ua. веб-сайт: www.necr.gov.ua

27.07.2016

№

4591/12.1.3/7-16

на №

**Народному депутату України
Колеснікову Д.В.**

01008, м. Київ,
вул. Грушевського, 5

Шановний Дмитре Валерійовичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) на виконання доручення Прем'єр-міністра України В. Гройсмана від 15.07.2016 № 23128/3/1-16 до листа Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 04.07.2016 № 12/20-10-1785, розглянула Ваш депутатський запит від 15.06.2016 № 19/180, та по суті порушених у запиті питань в межах компетенції повідомляє наступне.

Відповідно до статті 19 Конституції органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Статтею 120 Конституції визначено, що організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України.

Так, відповідно до статті 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ціни/тарифи на комунальні послуги та послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій формуються і затверджуються центральними органами виконавчої влади, національними комісіями, що здійснюють державне регулювання у відповідних сферах, та органами місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень, визначених законом.

Статтею 2 Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» визначено, що порядок організації діяльності Комісії визначається Законом України «Про природні монополії». Згідно із статтею 6 цього Закону Комісія здійснює, зокрема, встановлення тарифів на комунальні послуги суб'єктам природних монополій та суб'єктам господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких здійснюється Комісією.

Згідно із статтею 8 Закону України «Про природні монополії» предметом державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій згідно з цим Законом є, зокрема, ціни (тарифи) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій. Статтею 11 цього Закону визначено, що Національні комісії

0068902

04.08.2016 11:14

190820

регулювання природних монополій (далі – Комісії) є державними колегіальними органами, які утворюються та ліквідуються Президентом України. Комісії підпорядковуються Президенту України, підзвітні Верховній Раді України. Комісії діють на підставі положень, що затверджуються Президентом України.

Згідно з Положенням про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженим Указом Президента України від 10.09.2014 № 715, НКРЕКП відповідно до покладених на неї завдань, зокрема, встановлює тарифи на теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, ТЕС, АЕС та когенераційних установках і установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії та комунальні послуги для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, централізоване водопостачання та водовідведення, ліцензування діяльності яких здійснюється НКРЕКП.

Вимогами статті 10 Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та статті 20 Закону України «Про теплопостачання» визначено, що тарифи на комунальні послуги суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих планованих витрат на їх виробництво з урахуванням планованого прибутку. Встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги нижче розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво не допускається. Тарифи повинні враховувати собівартість теплової енергії і забезпечувати рентабельність суб'єкта господарювання.

Згідно із статтею 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» стандарти, нормативи, норми і правила встановлюють комплекс якісних та кількісних показників і вимог, які регламентують вироблення та виконання житлово-комунальних послуг з урахуванням соціальних, економічних, природно-кліматичних та інших умов регіонів та населених пунктів.

Стандарти, нормативи, норми, порядки і правила у сфері житлово-комунальних послуг розробляють і затверджують Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері технічного регулювання, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах їхніх повноважень та згідно із законодавством.

Так, формування (розрахунок) економічно обґрунтованих тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення здійснювалось ліцензіатами НКРЕКП відповідно до вимог Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і централізованого постачання гарячої води, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (далі – Порядок), який розповсюджувався на ліцензіатів НКРЕКП до 01.01.2016, Процедури встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання, затвердженої постановою НКРЕ від 17.02.2011 № 244 та Процедури встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 20.06.2014 № 766 (далі – Процедури). Тарифи на теплову енергію за категоріями споживачів встановлювалися шляхом звернення ліцензіатів, відповідно до вимог Порядку, із заявою і розрахунками тарифів на планований період за встановленими формами з підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.

Встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) для суб'єктів природних монополій, які є ліцензіатами НКРЕКП, здійснюється відповідно до Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 10 березня 2016 року № 302 та Порядку формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), затвердженого постановою НКРЕКП від 10 березня 2016 року № 303. При цьому зазначаємо, що цими порядками не передбачено розмежування споживачів на окремі категорії, натомість забезпечено єдиний підхід до формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для всіх суб'єктів господарювання (які є ліцензіатами НКРЕКП), що провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.

Відповідно до вимог Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії здійснювалось ліцензіатами відповідно до річних планів її виробництва, транспортування та постачання, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, з урахуванням ставок податків і зборів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

Структуру тарифів становлять складові економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із провадженням у планованому періоді певного виду ліцензованої діяльності, які групуються за статтями, визначеними уповноваженими органами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, що затверджені Міністерством фінансів України, та складові планованого прибутку, на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи.

Крім того, вимогами статті 15 Закону України «Про теплопостачання» визначено, що державне регулювання діяльності у сфері теплопостачання провадиться, зокрема, у формі регулювання тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії з урахуванням змін цін на енергоносії та інших витрат. Статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що у разі зміни протягом строку дії цін/тарифів обсягу окремих складових економічно обґрунтованих витрат з причин, які не залежать від виконавця/виробника, зокрема, збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, виконавці/виробники проводять коригування встановлених цін/тарифів на житлово-комунальні послуги і подають на затвердження до органу, уповноваженого здійснювати встановлення таких цін/тарифів.

Разом з тим, статтею 20 Закону України «Про теплопостачання» та статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлена вимога щодо передбачення порядком формування тарифів відшкодування втрат підприємств, які виникають протягом періоду розгляду розрахунків тарифів, встановлення та їх оприлюднення органом, уповноваженим встановлювати тарифи.

При цьому, слід зазначити, що тарифи на теплову енергію безпосередньо залежать від ціни природного газу, а до складу структури тарифів на централізоване опалення та централізоване постачання гарячої води включається собівартість теплової енергії, врахована у встановлених тарифах на теплову енергію для потреб населення, тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення безпосередньо залежать від тарифів на електричну енергію, цін на матеріально-технічні ресурси, рівня мінімальної заробітної плати, податків, зміни обсягів надання послуг. В структурі тарифів на водопостачання значна частина витрат припадає на електроенергію.

З початку 2016 року Урядом та Верховною радою України було прийнято ряд змін до чинного законодавства, які мали суттєвий вплив на рівень тарифів на теплову енергію.

Зокрема, постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2016 року № 315 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2015 р. №758» з 1 травня 2016 року ціна, за якою НАК «Нафтогаз України» постачатиме природний газ для виробництва теплової енергії з метою надання послуг з опалення та постачання гарячої води населенню встановлена на рівні 4942 грн за 1000 куб. метрів (без ПДВ). З урахуванням тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу ціна природного газу становить 5674,7 грн за 1000 куб. метрів (без ПДВ).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» встановлено у 2016 році мінімальну заробітну плату у місячному розмірі на рівні з 1 січня - 1378 грн, з 1 травня - 1450 грн, з 1 грудня - 1550 грн.

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» внесені зміни до частини п'ятої статті 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», відповідно до яких для платників податків з 1 січня 2016 року зменшено розмір ЄСВ до 22 %.

З метою приведення витрат у складі тарифів на теплову енергію у відповідність до встановлених законодавством вимог та норм НКРЕКП на відкритому засіданні 5 травня 2016 року прийнято рішення про встановлення тарифів на теплову енергію для потреб бюджетних установ, релігійних організацій та інших споживачів (крім населення) та схвалено тарифи на теплову енергію та послуги з централізованого опалення і централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню, та тарифи на централізоване опалення і централізоване постачання гарячої води для потреб управителів багатоквартирних будинків.

У зв'язку із схваленням тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню, та відповідно до вимог частини третьої статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації», 12 травня 2016 року на офіційному сайті НКРЕКП було оприлюднено проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 березня 2015 року №1171», яка згодом була прийнята на відкритому засіданні НКРЕКП 09.06.2016.

Крім того, на офіційному сайті НКРЕКП було розміщено презентацію «Крок на зустріч до прозорості і доступності сприйняття тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води», якою доступно, спрощено, з прикладами розрахунків кожної складової тарифів, з посиланням на нормативні документи викладено методику формування тарифів на теплову енергію.

З огляду на викладене, НКРЕКП, керуючись вимогами чинного законодавства та повноваженнями, визначеними Положенням, встановлює тарифи на теплову енергію та тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення, комунальні послуги (послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), послуги з централізованого опалення і централізованого постачання гарячої води), для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких здійснюється НКРЕКП.

Водночас, слід зазначити, що рішення органів місцевого самоврядування, які відповідно до вимог Законів України «Про житлово-комунальні послуги», «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про теплопостачання» наділені повноваженнями, зокрема, щодо затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, погодження інвестиційних програм,

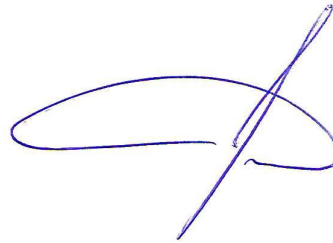
погодження температурних графіків роботи теплових мереж, розгляд і узгодження планів підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, здійснення яких може викликати негативні соціальні, демографічні, екологічні та інші наслідки, підготовка до них висновків і внесення пропозицій до відповідних органів, *мають безпосередній вплив на показники структури тарифів на теплову енергію і послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) й відповідно розмір самого тарифу.*

У разі зміни протягом строку дії цін/тарифів обсягу окремих складових економічно обґрунтованих витрат з причин, які не залежать від виконавця/виробника, зокрема, збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, виконавці/виробники проводять коригування встановлених цін/тарифів на житлово-комунальні послуги і подають на затвердження до органу, уповноваженого здійснювати встановлення таких цін/тарифів. При цьому перерахунок цін/тарифів може проводитися шляхом коригування лише тих складових структури цін/тарифів, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення. При коригуванні додатково враховується компенсація втрат (або вилучення необґрунтовано отриманих прибутків) від застосування не скоригованої на зміну вартості окремих витрат ціни/тарифу в період до встановлення скоригованих цін/тарифів.

Також повідомляємо, що НЕРЕКП не є розпорядником коштів Державного бюджету, передбачених для надання субсидії на оплату житлово-комунальних послуг у нарахування відповідних пільг особам, які отримують їх згідно з чинним законодавством.

Водночас, акцентуємо Вашу увагу, що НКРЕКП створена у 2014 році та не являється правонаступницею державного колегіального органу, що здійснював державне регулювання у сфері комунальних послуг, який діяв до її створення, в зв'язку з чим в НКРЕКП відсутні розрахункові документи, які були використані при встановленні тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання, тарифів на комунальні послуги у попередні періоди.

З повагою
Голова Комісії

Д. Вовк